

Diepere inzichten met Gematria;

Moshe waarschuwt het volk in zijn laatste lied om "alle woorden van deze Torah zorgvuldig te vervullen, want het is geen ledig ding voor u" Devariem (Deut) 32:46-47. De Ba'al HaTurim (Rabbi Yakov ben Asher, 1269-1343) merkt hier op dat, op een dieper niveau, de woorden "want het is geen leeg ding voor jou" verwijzen naar gematriot, de numerieke berekeningen en wiskundige codes die zijn ingebed in de Torah, die voortkomen uit de goddelijkheid en precisie van de Hebreeuwse taal. Het grote publiek kleineert gematria vaak als onwerkelijkheid of onzin waarmee je op de een of andere manier kunstmatig uitleg kan geven, een soep waar iedereen alles maar kan vinden wat hij zoekt. Dit kan niet verder van de waarheid af zijn. Hoewel sommigen inderdaad de gematria zeker op onnatuurlijke manieren hebben misbruikt, is er een legitieme basis en een legitiem systeem van Gematria.

Op dezelfde manier dat het universum zelf volledig wiskundig van aard is, en alles kan worden beschreven met getallen, vergelijkingen en formules, is ook de Torah wiskundig van aard en kan worden beschreven met getallen. (dit is uitgebreid onderzocht in The Encoded Universe shiur)

De Torah zelf geeft lange lijsten met getallen als we de woorden ontleden die misschien betekenisloos lijken: waarom zijn de precieze levensduur van alle oude figuren in Bereshiet (Genesis) vast gelegen en waarom zijn ze opgesplitst in meerdere cijfers, in plaats van slechts één cijfer te geven. (Bijvoorbeeld, Sarah's leven wordt gegeven als 100 jaar, en 20 jaar, en 7 jaar - waarom niet gewoon 127 jaar zeggen?) Waarom uitgebreide boekhouding geven van de exacte aantallen en gewichten van elk item in de Mishkan? Waarom zijn er zoveel verschillende tellingen? De Torah vertelt ons om aandacht te besteden aan getallen. In feite stelt de Talmud (Kiddushin 30a) dat de eerste wijzen van het jodendom Sofrim werden genoemd , "Tellers", omdat ze de Torah numeriek analyseerden.

En dus becommentarieert de Ba'al HaTurim de woorden "want het is geen leeg ding voor jou" om te leren dat gematriot echt geen leeg ding is, dus wees niet zo snel om het weg te poetsen of af te doen als iets waar men maar wat van maakt. Hij bewijst het prachtig en terecht door aan te tonen dat de numerieke waarde van de uitdrukking "want het is geen leeg ding voor jou" (כִּי לֹא-דָבָר רֶק הוּא מִכֶּם) 679 is, de waarde van gematriot (גימטריות)! Met numerieke precisie benadrukt de Torah dat gematriot geen lege zaak is. Laten we daarom een handvol voorbeelden geven van de wiskundige exactheid van de Torah.

Wiskunde van het ouderschap

We beginnen met wat eenvoudige wiskunde en werken ons omhoog. De Torah begint met ons te vertellen over het eerste paar, Adam en Chava. Zij zijn de ouders van ons allemaal. Het woord voor een vader in het Hebreeuws is av (אב), met een getalswaarde van 3; het woord voor een moeder is em (אם), met een waarde van 41. Samen brengen vader en moeder een kind voort, yeled (ילד), met een waarde van 44. Dit is dezelfde waarde als die van bloed in het Hebreeuws dam (דם) , want de ouders verstrekken alleen het fysieke lichaam van het kind. Het is HaShem die de goddelijke, unieke ziel toevoegt, vertegenwoordigd door de enkelvoudige letter alef , waardoor de totale waarde op 45 komt, wat de waarde is van adam(אדם), een compleet mens, immers een kind is eenmaal geboren

een mens. De alef vertegenwoordigt HaShem om een aantal redenen, waaronder dat zijn waarde één is, en de letterlijke betekenis van alef is "hoofd" of "meester". Meer diepgaand leert de oude Sefer HaTemunah dat een alef is samengesteld uit een vav en twee yuds, met een waarde van 26, gelijk aan Gods onuitsprekelijke naam (יהוה).

Ook vanuit wetenschappelijk oogpunt is het veelzeggend dat 'vader' 3 is en 'moeder' 41. De rol van de man in de eerste productie van het kind is alleen om het zaad te leveren. De rol van de vrouw is om het zaadje te 'ontkiemen' en het tot een echt persoon te vormen. Voor de man houdt het werk dus in wezen op wanneer het embryo wordt verwekt. Wetenschappelijk gezien kan het tot 3 dagen duren voordat sperma na de copulatie de eicel ontmoet. Op dit punt is de man een "vader". De vrouw neemt het dan over. We weten vandaag dat het rond dag 40 van de zwangerschap is dat de eerste neuronen beginnen te vuren in de zich ontwikkelende baby. Ons bewustzijn wordt gegenereerd door onze neuronen, die rond dag 40 vorm beginnen te krijgen. (Op dit punt beginnen ook de eerste pre-hartcellen samen te trekken.) Onze wijzen wisten dit verbazingwekkend en zeiden dat vóór dag 40 de foetus vergelijkbaar met "water", (Jevamot 69b). Op dit punt kan de vrouw als een "moeder" worden beschouwd. Nogmaals, we zien dat de wiskundige precisie van 'moeder' in het Hebreeuws een waarde heeft van 41, de dag vanaf wanneer een zwangere vrouw als moeder wordt beschouwd.

De eerste ouders waren dus Adam en Chava, en met hun verhaal begint met de hele Tenach. Rav Yitzchak Ginsburgh wijst er prachtig op dat het hele verhaal van de Tenach in totaal 64 generaties omvat en, ongelooflijk, de som van Adam (45) en Chava (19) is 64! Van die 64 generaties gaf HaShem de Torah aan de 26e generatie (natuurlijk). Vanaf de eerste jood, Abraham, tot de geboorte van David die uiteindelijk heel Israël verenigde, en Jeruzalem als hoofdstad vestigde en de eeuwige dynastie oprichtte waren er dus 14 generaties. Dit is de waarde van "David" (דוד)!

Torah & Mitzvah-nummers

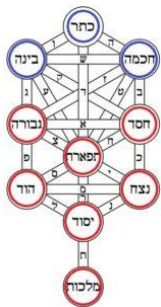
Abraham was uniek omdat hij de eerste persoon was die het concept van positieve mitswot introduceerde in dienst van HaShem. Het is niet toevallig dat de Torah in totaal 248 positieve mitswot heeft, dezelfde waarde als van "Abraham" (אברהם). Deze 248 komen overeen met de belangrijkste botten en organen van het lichaam.

De Torah heeft ook 365 negatieve mitswot die overeenkomen met de belangrijkste zenuwen en pezen, evenals met de 365 dagen van het jaar. Als het gaat om positieve mitswot, zijn ze bedoeld om ons aan HaShem te binden. Het rijk van het kwaad wordt vertegenwoordigd door de Satan (השטן), van wie de waarde 364 is (zie Nedarim 32b). Dit komt omdat Satan elke dag van het jaar mensen in verwarring brengt, behalve op Jom Kippur. Op die dag rust hij, zodat Israël op de juiste manier verzoening kan zoeken. Dus 364 dagen last van Satan en die ene dag niet. In de loop van het jaar vormen de vervulling van de 365 negatieve mitswot een schild tegen Satan.

Het was Moshe die de hele Torah naar beneden van de berg haalde, met al zijn 613 mitswot (de 248 positieve, plus de 365 negatieve). De waarde van Moshe Rabbeinoe (משה רבינו) is dan ook terecht 613. De Ba'al HaTurim wijst erop dat toen HaShem "het licht zag" aan het begin van de schepping Bereshiet (Genesis) 1:4, zag Hij het licht van de Torah en zijn 613 mitswot, daarom is de waarde van

"het licht" 613 (את האור)! Naast de 613 mitswot in de Torah voor Joden, zijn er nog 7 "Noachitische wetten" voor de niet-Joodse wereld. In totaal bevat de Torah dus 620 mitswot. De Ba'al HaTurim onthult (Shemot {Exodus} 20:13) dat de hele tekst van de Tien Geboden 620 brieven bevat, want in die tien proclamaties die op de Sinai zijn gedaan, zijn alle mitswot van de Torah opgenomen. Dit is ook de waarde van HaShem's "Kroon", Keter(כתר), want iemand die de Torah vervult, wordt vergeleken met iemand die HaShem "kroont". Iemand die de Torah niet vervult, zal daartegen van HaShem worden afgesneden, karet (כרת) in de taal van de Torah, ook met een waarde van 620.

Bedenk dat in Kabbalah Keter de eerste en hoogste van de Sefirot is. De mystici leren dat uit Keter 620 "pilaren van licht" tevoorschijn komen. De tweede Sefira, Chokhmah, bevat "32 paden", terwijl de derde, Binah, "50 poorten" heeft. Alles bij elkaar tellen de innerlijke aspecten van de eerste drie bovenste Sefirot (de mochin, blauw in het onderstaande diagram) op tot 702.

Dit is de waarde van "Shabbat" (שבת) Shin=300, Beit=2 en Tav=400, want het is op Shabbat dat we een extra ziel ontvangen en in staat zijn om de hoogste niveaus van de werkelijkheid waar te nemen. (In 702 zelf zien we dus een toespeling op het feit dat we op de zevende dag een tweede ziel ontvangen.)

Terwijl we het over Shabbat hebben, leerde de Gaon van Vilna een beroemde reeks gematriotten met behulp van een vorm van numerologie die mispar katan wordt genoemd, waarbij een getal wordt teruggebracht tot een enkel cijfer door opeenvolgende sommatie.

Wijn is bijvoorbeeld yayin (יין), met een waarde van 70, die kan worden teruggebracht tot 7 door de cijfers op te tellen ($7 + 0 = 7$).

Challah (חלה) is 43, gaan we met mispar katan optellen komen we op $4 + 3 = 7$.

Op Shabbat beginnen we met het aansteken van kaarsen, ner (נר), wat 250 is, en dit kunnen we ook weer terug leiden naar 7 ($2 + 5 + 0 = 7$).

Dan reciteren we kiddush op wijn (7), gevolgd door hamotzi op challah (7).

De eerste gang is traditioneel bijna overal altijd vis, dag(דג) met een waarde van 7, gevolgd door een vleesgerecht (בשר), met een waarde van 502, die dus op deze manier terugloopt tot 7. Dus elk aspect van de Shabbat (zevende dag maaltijd) wordt teruggebracht tot 7!

Hoe de Torah tot vrijheid leidt

De waarde van "Torah" (תורה) zelf is 611, wat de wijzen uitleggen is omdat bij de Sinai de natie de eerste twee geboden rechtstreeks van HaShem hoorde (Makkot 23b). De overige acht hoorden ze door de stem van Mozes. Hoe weten we dit? In de passage van de Tien Geboden worden de eerste twee in de eerste persoon uitgedrukt ("Ik ben de Heer, uw God..."), wat betekent dat HaShem aan het woord was. De overige acht zijn echter in de derde persoon geformuleerd ("Gebruik de Naam van de Heer, uw God, niet ijdel..."), wat betekent dat Mozes over HaShem sprak. Dus HaShem gaf de

eerste twee geboden door, en de overige 611 werden door Moshe onderwezen, vandaar dat de waarde van "Torah" 611 is.

De Torah (611) was het document waardoor het verbond, brit (ברית, 612) tussen HaShem en Israëel werd gesmeed, waardoor we de 613 voorschriften konden vervullen, en dat is hoe we ware vrijheid bereiken, herut (חרות, 614). Zoals onze wijzen leerden, wanneer de Torah ons vertelt dat de Tien Geboden op stenen tafelen waren gegraveerd, zouden we het woord niet moeten lezen als "gegraveerd" (harut), maar als "vrijheid" (herut).

Ondertussen wordt het verbond specifiek bezegeld met de besnijdenis, die zelf brit wordt genoemd (ברית, 612), want die ene mitswa opent de deur naar de andere 612. Ondertussen merkt de Ba'al haTurim op over Vayikra (Leviticus) 25:36 dat een van de meest flagrante zonden het vragen van rente is aan je mede-broeder, ribit (רביית), ook dit is 612 omdat het verwant is aan het overtreden van alle andere 612 mitswot van de Torah.

HaShem, Moshe en de kosmos

Toen HaShem verklaarde dat de levensduur van de mens beperkt zou zijn tot 120 Bereshiet (Genesis) 6:3, leren de wijzen dat dit specifiek verwijst naar Moshe, die 120 jaar leefde. We weten dit omdat mensen na die uitspraak in Bereshiet nog eeuwen na de 120 leefden, dus het kan niet op iedereen in het algemeen betrekking hebben. Het bewijs zit in de waarde van het woord b'shagam (בשגם) in dat vers, dat een getalswaarde heeft van 345, gelijk aan Moshe (משה). De verborgen betekenis hier is dat de zonden van die generatie pas hersteld zouden worden bij de komst van Moshe en de Torah.

Waarom was Moshe's leven gemaximeerd op 120? Wat was zijn fatale fout? De oude Sefer HaPeliyah herinnert ons eraan dat het was omdat Moshe op de rots sloeg om water, mayim min haselah (מים מן הסלע), een zin die ook een waarde van 345 heeft!

De Arizal leerde, door nog dieper te gaan, dat de naam van Moshe een getalswaarde van 345 heeft het o.a is, omdat hij 345 geestelijke vonken bevatte. Van deze 345 kwamen de eerste 37 van Abel (הבל), waarvan de getalswaarde 37 is. De overige 308 kwamen van Kain, die reïncarneerde in Korach (קרח), waarvan de getalswaarde eveneens 308 is. Moshe corrigeerde beide, in totaal 345.

Tegelijkertijd is 345 de waarde van een van de sleutelnamen van HaShem, El Shaddai (אל שדי). Wanneer deze naam in de Torah voorkomt, is dit meestal in de context van HaShem die een van Zijn gelovigen overlaadt met overvloedige zegeningen. Dit komt omdat El Shaddai "de God die voldoende is" betekent of, letterlijk, "de God die genoeg is". Het vertegenwoordigt HaShem's grenzeloosheid en oneindigheid. In een beschrijving die doet denken aan de kosmologische theorie van inflatie (algemene stijging van prijzen, goederen en diensten, niet alleen van individuele producten), hebben de wijzen (Chagigah 12a) gezegd dat HaShem dit universum begon te scheppen door het snel uit te breiden totdat Hij zei dai wat betekend: "Genoeg!" vandaar de naam El Shaddai, "de God die genoeg [zei]".

In deze steeds groter wordende kosmos (met de kosmos wordt de orde in het heelal bedoeld.) is een van de belangrijkste getallen dat van π , dat eigenlijk een mysterie geeft n.l dat van de cirkel. We stellen ons de expansie van de kosmos zelf in cirkelvorm voor. Meer in het algemeen is het getal π representatief voor een eindeloze cyclus, en de oneindige aard van het getal (waarvan de decimale cijfers nooit eindigen) benadrukt verder de symbolische eeuwigheid ervan. Hoewel de decimale cijfers nooit eindigen, weet iedereen dat de eerste drie cijfers van π 3,14 zijn. Deze zelfde getallen vormen de waarde van Shaddai (שדי), wat 314 is, wat de God aanduidt die de enorme expansie van

deze "circulaire" kosmos veroorzaakte. Het is de moeite waard eraan toe te voegen dat cirkels en banen de kern van ons universum vormen, of het nu gaat om het draaien van elektronen rond de kern op de kleinste atomaire schalen altijd weer de cirkel.

In Kabbalah gaat dit zelfs nog verder, want een van de belangrijkste mystieke namen van HaShem is Pi (פ"א)! Deze naam wordt op veel plaatsen genoemd, het meest bekend in de woorden uit Tehillim (Psalm) 145:16 die we regelmatig reciteren: p oteach e t y adecha (פּוֹתֵחַ אֶת יָדָיו אֲדַעְחָא), dat HaShem "zijn handen opent" en alle levende wezens. Nogmaals, het is een indicatie van de oneindige overvloed die HaShem schenkt aan Zijn scheppingen in deze kosmos die Hij heeft gebouwd. De waarde van פ"א is 91, hetzelfde als het Octagrammaton (יאהדונהי), de versmelting van HaShem's onuitsprekelijke Naam met Zijn Uitdrukbare Naam, zoals naar Hem wordt verwezen in deze wereld, Adonai. Dit is om HaShem's oneindige overvloed aan te geven die van Boven naar deze lagere wereld binnenstroomt. Het is ook de getalswaarde van Sukkah (סוכה), omdat de Sukkah die tijdloze plaats is waar HaShem's aanwezigheid het meest gevoeld kan worden, waarin we ondergedompeld zijn in Zijn "Wolken van Glorie". Het is ook de getalswaarde van "Amen" (אמן), die de kracht heeft om de hemel te openen wanneer uitgesproken met kavanah. Het is de getalswaarde van "engel", malakh (מלאך), de goddelijke afgezanten die vrij kunnen reizen tussen rijken en de uitgestrektheid van het universum en die dit doorkruisen in één moment".

Op Yom Kippur worden we vergeleken met engelen, en we bootsen ze zelfs na door Baruch Shem Kevod hardop te verkondigen, terwijl we het op andere dagen met gedempte toon reciteren. Op Yom Kippur demonstreren we ons vermogen om onze fysieke aard te onderwerpen en te beheersen, het lichaam te overstijgen en de ziel te zuiveren en te verheffen. Pas als we dat hebben gedaan, als we het lichaam zijn overstegen en de ziel hebben gezuiverd op Yom Kippur, kunnen we enkele dagen later de Sukkah binnengaan en ons werkelijk koesteren in HaShem's eeuwigheid.